

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Anonansi: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davki posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolne sprejema le poštne in zadostne frankovane.
 Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu	
	v Ljubljani	po pošti	Din 144—	Din 216—
12 mesecev	Din 120—	po 144—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	72—	108—
3	30—	36—	36—	54—
1	10—	12—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nevarna bolezen.

Da živimo v nenormalnih razmerah, je vsakomur jasno in odgovor na vprašanje, zakaj danes gospodarsko in družabno življenje ni več tako kakršno je bilo pred vojno, tudi lahko nadalje, kdor zna šteti do pet. Splošna nezadovoljnost, ki pogosto ni niti upravičena, je pač logična posledica gotovih dogodkov, ki so začasno ustavili ves kulturni razvoj in pričakovati bi bilo, da bodo ljudje po teh dogodkih skušali spraviti življenje v normalni tir. Vidimo pa nasprotno in dejstvo, da postaja sodobna javnost sama nenormalna, se upira zdravi človeški pameti. Goto-ve vrzeli in rane v političnem življenju poznajo dandanes vse države, povsod opažamo živahno borbo treh ali štirih izrazitih in z opredeljenim programom nastopajočih strank, toda politično epidemijo, kot se je po- lastila naša država, bi zmanj iskali drugod. Niti v Nemčiji, ki je vsekako po vojni najbolj prizadeta, niti v Turčiji, ki preživlja najtežje čase narodnega prebujanja, niti v Bolgariji, ki je splošno na glasu kot politično razcepljena država, ne drvi ljudstvo tako slepo v vrtnice strankarske borbe kakor pri nas.

Stojimo pred volitvami v narodno skupščino in ne glede na ogromno važnost tega dogodka, se človeku zdi, da se ljudstvo premalo zaveda, kaj pomeni za državo parlament. Misli, narod bo spoznal, da je treba v kratkem času voliti vrhovno zakonodajno oblast, razdeliti se bo na dve, tri solidne in trezno misleče stranke in vsa ta predvolilna prerekanja bodo končana. Dogaja pa se baš nasprotno. Ne samo, da imamo že itak preveč strank, da se te stranke pogosto v bistvu niti ne ločijo druga od druge, marveč tik pred volitvami se je začelo v naši javnosti naravnost pogubno cepljenje. Posamezne stranke, ki bi morale nastopiti enotno, postavljajo po več kandidatov list, ležejo narazen kakor stare hlače in strujam, raznoglasjem in kandidatom ni konca niti kraja. Dosedaj je v Srbiji, Hrvaški in Voivodini vloženo menda že okrog 37 kandidatov list, radikalna stranka ima 20, demokratska pa 22 ločenih list. Tudi pri nas v Sloveniji razmere niso bogve kako idealne.

Odveč bi bilo ponavljati staro nesem o slabih razmerah v naši državi, ko pa so kljub temu še veliko boljše kakor v marsikateri drugi večji in prirodno bogatejši državi, nas zanima samo eno vprašanje in sicer — kako ta položaj zboljšati. Vse

stranke in vse struje s kandidati vred imajo najboljšo nameno, ni nobenega dvoma, da ne samo stranke, marveč tudi vsak pošten človek, ki mu je kaj ležeče na obstoj in napredku države, želi da bi se današnje razmere čim prej predrugačile. Vprašanje je le, če bo to mogoče doseči na ta način, da se razdelimo na nešteto strank in struj, da si skočimo v lase in nadaljujemo nepotrebno in škodljivo prepiranje v lastni hiši. Stari pregovor — sloga jači, nesloga tlači, velja še vedno, pa najsi bodo politične zahteve posameznikov še tako velike in dalekosežne. Kdor ima kolkaj pameti v glavi, ve, da je vsaki državi potrebna v prvi vrsti dobra vlada, kajti edino tedaj, če vlada v državi red in mir, je mogoče napredek — in ta nam je krvavo potreben na vseh poljih — in ta vlada mora uživati ugled na zunaj, kar je tudi zelo važno. Pustimo vprašanje o prejšnji narodni skupščini na strani in ogledimo si perspektive, ki nas čakajo v tem pogledu v bodoče.

Če se dotični, ki danes morda podzvedno delajo v škodo naroda in države, pravočasno ne zavedo, ako bo ta politična psihoza, lov na mandate, osebne ambicije in cepljenje v strancice trajala še dalje, bo naša bodoča narodna skupščina židovska šola, ne pa parlament kulturne države. Kakšen ugled pri drugih državah in kakšno avtoriteto naj ima doma narodna skupščina, kjer bo na vsakem stolu sedel poslanec posebne stranke ali struje? Kje je mogoče kako pozitivno delo, če je vključena vsaka močna parlamentarna večina? In končno, kam nas privede ta pretirana politična diferenciacija? Izhoda sta dva — anarhija ali na diktatura. Oboje je zlo: anarhija pomenja razpad države, diktatura — reakcija. Za to pravimo: na ta način, kakor se pripravljamo za volitve, ne bomo mnogo dosegli, najmanj pa zboljšali sedanje vladajoče razmere v naši državi. Ne razkropljeni, temveč združeni v močno falango, lahko premagamo skupnega sovražnika — dedščino svetovne vojne. Še je čas, da se iz trezno in iz iznehimimo te nevarne bolezn, ki je začela razjedati naš državni mehanizem.

— **Položnice prilagamo danes**
 onim ceninim naročnikom zunaj
 Ljubljane, katerim je potekla naroč-
 nina koncem februarja. Prosimo
 pravočasne obnove.

Josip Stritar.

(1836. — 1923.)

V domu Mirodolskem — vili Jan-
 komir, sedaj Stritarjevemu domu — v
 Rogaški Slatini obhaja 6. t. m. starosta
 naših pisateljev in pesnikov Boris Mi-
 ran svoj 87. rojstni dan — prvi po svo-
 jem povratku v domovino.

Mirno, kot si je želel, potekajo tu
 njegovi dnevi. Srečen in zadovoljen
 uživa ljubezen, s katero je nekdaj v
 tako bogati meri osrečeval svoj sloven-
 ski narod in katero mu sedaj vračajo
 v malem njegovi rojaki. Bal se je do
 zadnjega trenutka, da bi se izpolni-
 liti njegove srčne želje — povratku v
 domovino — postavile nasproti nove
 ovire. In če si tudi starček že mesece
 in mesece ni upal stopiti na sveži zrak,
 hrepenenje po domovini je bilo močnej-
 še, kot skrb pred napornim potovanjem.
 Zapustil je kraj, na katerega so ga ve-
 zali najlepši spomini, kjer je poznal da-
 leč naokoli vsak kamen, vsako drevo.
 Tam je spoznal in vžljubil svojo družico,
 kateri ima v prvi vrsti zahvaliti
 svojo visoko starost. Od tam je dobival
 naš narod njegove najlepše pozdrave,
 njegovi učenci sodobni pisatelji in pes-
 niki pa smernice njih literarnemu de-
 lovanju. Lahko trdimo, da se je iz As-
 panske kotline, kjer je Stritar preživel
 leta in leta svoje počitnice in kjer se je
 nastanil po svojem vpokojujenju, vodilo
 v tisti dobi literarno življenje našega
 naroda. To nam potrjujejo vsi istodob-
 ni pisatelji v svojih spisih, tako ga pri-
 znava tudi naš nepozabni dr. Tavčar v
 svojem »Cvetju v jeseni« kot svojega
 učitelja.

Res je, da je iz Aspanške kotline
 prifrčala v domovino tudi marsikaka
 ostra pšica, ki je strelcu nakopala na
 glavo precej sovraštva. Stritar je bil
 pravičen, a oster in neizprosni kritik.
 To dolino je za veke zanjstili svo-
 lasi pesnik brez solze v očesu. Bila je
 vendar tušina, v kateri je zadnja leta
 veliko trpel deloma vsled hrepenenja
 po osvobojeni domovini deloma vsled
 pomanjkanja najvažnejših življenjskih
 potrebščin.

Nestrpno z uro v roki je med vož-
 njo pričakoval še daleč od meje trenut-
 ka, ko bo stopil na domača tla. In ko
 so mu pokazali mejnike, za katerimi je
 ostala njegova preteklost in pred kateri-
 mi je ležala v selahni krasoti toliko
 zaželeni domača zemlja, tedaj so oži-
 vele njegove oči, opazil je vsako cerk-
 lev na griču, vinograde in travnike in
 je zaklical: »Kako vse drugače je tu,
 tako domače.« In kdor je videl takrat
 njegov obraz, izraze njegovih še tako
 živih oči, je moral spoznati, da se je
 starček v tistem trenutku izpolnila mo-
 rebiti zadnja, a najbolj vroča želja nje-
 govega življenja.

Iznenadil ga je sprejem žolske de-
 ce v St. Ilu, katerega ni pričakoval,
 moči njegove radosti je pa presegal ve-
 ličasten sprejem, katerega mu je prire-
 dil slovenski Maribor. In ko je ob tej
 priliki izrekel besede: »Sedaj vsaj vem,
 da nisem zastojni živel.« tedaj se mu je
 videlo, da se mu je odvil od srca te-
 žek kamen. Vsled bivanja v tujini se je
 odtujil domovini in domovina se je odtu-
 jila njemu.

Poznal sem njegove bole od trenut-
 ka, ko sem ga prvič našel v največji
 bedi v Aspangu, ko je izrekel željo, da
 bi rad umrl v domovini in ko sem skle-
 nil, da ne bom preje miroval, dohler se
 mu ta želja ne izpolni. A ko se mu je
 pot v domovino pripravila, ko sem ga
 nagovarjal, naj se za preselitev odloči,
 tedaj je opešal. Opešal je z dvomom v
 srcu, da ga domovina res pričakuje, da
 ga bo sprejela kot svojega sina. In ta
 dvom se je vračal, ko je ponovno sto-
 pil na nje vprašanje povratka v do-
 movino. Šele sedaj, ko sem mu dokazal,
 s kakim veseljem ga pričakujejo hval-
 ležni rojaki, ko sem mu opisal biser Ju-
 goslavije, v katerem bo v miru in brez
 skrbi preživel svoje zadnje dni, tedaj je
 premagal vse dvome in se je odločil za
 pot, ki je bila najvišji cilj njegovih želja.

Slovenski Maribor si mora šteti v
 veliko zaslugu, da je olajšal njegovo
 srce težkega bremena, katerega je no-
 sil skrivoma v sebi in katerega bi bil
 drugače nesel s seboj v grob, skrbi, da
 ga slovenski narod ne ljubi, da se je
 zameril svojim rojakom. Kako srečen
 je bil, ko se je o nasprotnem prepričal.
 »Kralja bi ne mogli lepše sprejeti,« tak-
 o je vzliknil drugo jutro, ko se je zbudi-
 liz iz okrepčujočega spanja. Njegova
 zvesta družica mi pri nobenem obisku
 ne pozabi zadržati, kako je oživel, kar
 je v domovini. Pako svez je postal in
 kako vse drugače kot je bil v Aspan-
 gu. Njč več ga ne tare skrbi, da je izgu-
 bil ljubezen svojega naroda, zato diha
 prosto v svoji oproščeni domovini in to
 mu je zopet okrepčalo dušo in telo. Hu-
 do mu je samo to, da ne more več sli-
 šati prijazne govorice svojih rojakov,
 da ne more več štati časopisov, iz ka-
 terih bi se tako rad poučil o razmerah
 v svobodni domovini. Toda skoro je
 bolje tako. Morda bi si sicer njegova
 občutljiva duša začela po mirni
 Aspanški dolini. Naj živi in kadar Bog
 odloči, umrie v prepričanju, da je vse
 lepo in dobro v domači zemlji, iz kate-
 re je izšel in v katero se je vrnil, da ji
 odda zopet prah svojega telesa, kate-
 rega mu je nekdaj izročila. —er.

Uspehi avstrijskih pogajanj v Beogradu.

GOVOR ZUNANJEGA MINISTRA DR.
 GRÜNBERGERJA.

— Dunaj, 1. marca. (Izv.) V parla-
 mentarnem odboru za zunanje zadeve
 je zvezni zunanji minister dr. Grünber-
 ger danes popoldne zelo obširno poro-
 čal o sestanku zveznega kancelarja v
 Beogradu ter navajal podrobno vse do-
 sežene uspehe. Med drugim je omenjal,
 da je bil glavni cilj potovanja odstra-
 nitev vseh ovir, ki so bile na poti red-
 nemu in normalnemu medsebojnemu
 prometu in odstranitve vseh med obema
 državama vseh spornih vprašanj.
 Glavno pa je bilo, da se ustvari gospo-
 darski sporazum, ki bi pod varovanjem
 vitalnih interesov obeh strank skušal
 doseči koristi za obe pogodbeni stranki.
 S tega vidika lahko smatramo da je bi-
 la naša pot v Beograd kronana z
 uspehom. Tekom kratkega bivanja v
 Beogradu smo sporna vprašanja smo
 sporna vprašanja končnovaljavno reši-
 li in se nam je posrečilo ustvariti atmo-
 sfero ki bo ugodna za rešitev še ostalih
 in neresenih vprašanj.

Sklenili smo štiri konvencije. V
 tem oziru je treba naglašati da bodo te
 konvencije predložene parlamentu v
 odobrenje in ob tej priliki bi minister
 zbornici pojasnil vse podrobnosti. Štiri
 konvencije so: 1. konvencija o sekve-
 strih; 2. konvencija o poravnavi še pred
 1. marcem 1919. med pripadniki obeh
 držav nastalih starokronskih dolgov; 3.
 konvencija o gotovih bosansko - herce-
 govinskih aktiiah in 4. konvencija o
 transportnih olajšavah. S temi konven-
 cijami je likvidirana preteklost in so
 odstranjena vsa nesoglasja vladajoča
 nekdaj med obema državama.

Vprašanje trgovinske pogodbe je
 bilo razmotirano. Mi delujemo na to,
 da se to vprašanje definitivno reši. Z
 zadovoljstvom lahko ugotovimo, da se
 bila naša izjava v Beogradu spreje-
 ta s posebno naklonenostjo. Beograd-
 ska vlada je pripravljena skleniti v Av-
 strijo novo trgovinsko pogodbo na šir-
 ši podlagi in z gotovimi določili glede
 tarifov. Treba je izdelati nove carinske
 tarife in pričakovati je, da se pogajanja
 glede te pogodbe nadaljujejo koncem
 meseca marca.

Glede obmejnega prometa se je do-
 segel sporazum, ki bazira na podlagi
 graškega protokola z dne 4. oktobra
 1922. in so stavljene še nekatere nove
 določbe. Dosegle so se tudi olajšave
 glede potniškega prometa med Avstrijo
 in Jugoslavijo. Sporazum je dosežen
 tudi glede železniških zvez. V tem oziru
 je določeno, da se pri direktnih brzo-
 valnih Trst - Dunaj in Zagreb - Praha
 odpravi carinska in potniška kontrola
 tekom vožnje Podpisana je bila že te-

A. E. W. Mason:

30

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»Da.« je rekel Hanaud. »Pričakoval sem,
 da se boste tako odločili.« Vzel je vojni red v
 roke. »Iz Ženeve se bo pripeljala skozi Culoz.
 Poglejmo! Listal je po knjigi. »En vlak pri-
 haja iz Culoza v Aix sedem minut po treh. S
 tem vlakom bo prišla. Imate li avtomobil?«

»Da.«
 »Izborno. Ali hočete priti ob treh pome v
 moj hotel? Peljala se bova doli k postaji in si
 ogledala prišlece. Bomo vsaj vnaprej videli, s
 kako osebo imamo opraviti. To je prednost za
 nas. Sedaj vas pa zapustim, ker imam mnogo
 dela. Oglasil se bom pa mimogrede pri We-
 thermillu in mu povedal, da ni ničesar novega.«
 Vzel je svoj klobuk in palico in pogledal za
 trenutek skozi okno. Nato se je sam iztrgal z
 odločno kretnjo iz svojega sanjarjenja.

»Kot vidim, imate razgled na Mont Re-
 vard. Zdi se mi, da je Wethermillov razgled na
 vrt in mesto lepši.« je dejal in odšel iz sobe.

Ob treh se je Ricardo s svojim avtomobi-
 lom, ki je bil odprt, zelo močan voz, ustavil
 pred Ricardovim hotelom in oba moža sta se
 odpeljala na postajo. Čakala sta ored izhodom.

kjer so potniki oddajali svoje listke. Njuno za-
 nimanje je vzbudila mala ženska, ki je bila zelo
 mejena. Imela je čedno, a slabo črno obleko,
 njene rokavice so bile obrabljene in zelo se ji
 je mudilo. Ko je prišla ven, je vprašala po-
 strežnika:

»Kako daleč je Hotel Majestic?«

Mož ji je pokazal hotel, ki je bil v mestu
 na višini, in pot, po kateri mora hoditi.

»Toda peljete se lahko s hotelskim omni-
 busom.« ji je nasvetoval.

Ženska se je na vendar preveč mudilo.
 Omnibus je moral namreč čakati na prtljago.
 Najela je zaprt voz in se vsedla vani.

»Če gremo sedaj z avtom nazaj, bomo že
 pripravljeni, če pride.« je dejal Hanaud.

Prehiteli so izvožnico na griču, ki leži poleg
 postaje. Vozil je korakoma.

»Izgleda pošteno.« je rekel Hanaud. »Iz
 meščanske družine je in se boji, da bi ji ušlo
 štiri tisoč frankov.«

V par minutah so bili v hotelu.

»Rabili bomo vaš avto v trenutku, ko bo
 odšla Marta Gobin.« je dejal Hanaud.

»Počakal naju bo tu.«

»Ne.« je rekel Hanaud, »počaka naju naj v
 ozki ulici za mojim hotelom. Tam je bolj ne-
 opažen kot tu. Imate li bencina za dolgo po-
 tovanje?«

Ricardo je dal mirno šoferju navodila in
 sledil Hanaudu v hotel. Skozi stekleno okno so
 mogli videti Wethermilla, ki je kadil cigaro in
 pil kavo.

»Izgleda, kakor ne bi bil spal.« je rekel Ri-
 cardo.

Hanaut je prijazno pokimal in dejal:

»Bližamo se koncu. Ta dva dneva sta bila
 zelo nemirna zanj, to se lahko prav natančno
 vidi. In ničesar ni storil, kar bi nam bilo nepri-
 jetno. Nesrečni možje so večasi človeku v
 škodo. Za to sem Wethermillu hvaležen. Toda
 bližamo se koncu. Kdo ve? V eni ali dveh urah
 bomo imeli zanj novice.«

Govoril je z globokim občutkom in oba
 moža sta stopala v Ricardovo sobo. Ta dan je
 že druzič Hanauda zapustil njegov profesijoni-
 stovski mir. Iz okna sta videla vhod v hotel
 Hanaut je uredil sobo: med tem pa, ko jo je
 urejeval, je tekel vsak trenutek k oknu, se na-
 slonil ven in gledal, kdaj bo prišel voz.

»Položite hankovce na mizo.« je dejal
 hitro. »Preprijeti so bode, da nima nove vse,
 kar ima povedati. Ali je še ni videti? Ne.«

»Ne more že biti tu. Od postaje da sem
 te dolga pot.« je dejal Ricardo, »in ves čas na-
 vzgor.«

»Da, res je.« je odvrnil Hanaut. »Če se-
 dimo kot kaki sodniki pri mizi, je soravnje v Ricardo.

zadrego. Vi boste sedeli v tem naslonjaču.«

Ricardo se je vsedel, prekrizal noge in
 sklenil roke.

»Tako, ne preveč sodnijsko!« je dejal
 Hanaut. »Jaz hočem sedeti tu pri mizi. Storite
 karkoli, samo ne preplašite je.« Hanaut se je
 vsedel na stol, ki ga je pripravil zase. »Marta
 Gobin bo sedela nasproti, z obrazom proti svet-
 lobli. Tako!« In skočil je pokoncu in pripravi-
 l zanj stol. »Samo ne preplašite je.« je po-
 novil. »Nervozen sem. Tako mnogo je odvisno
 od tega sestanka.« In čez trenutek je bil spet
 pri oknu.

Ricardo se ni premaknil. Sestavlil si je v
 mislih vprašanja, ki jih bo stavil. Bil je ves za-
 mišljen in vendar gospodar položaja. Vpra-
 šanja bodo razkrila čudna dejstva. Hanautu se
 ni treba bati. Ne bo je preplašil. Riti bože pri-
 jazen in uljuden. Nežno in ozirno bo obrnil to
 dobro žensko od znotraj na zunaj kot rokavice.
 Vsi njegovi umetniški živci so drhteli v prič-
 kovanju dramatičnega položaja.

Naenkrat se je Hanaut naslonil skozi
 okno.

»Že prihaja! Že prihaja!« je rekel nado-
 mrzljivo šepetaje. »Med vozovi vidim iz-
 vožnico.«

»Pustite ga, naj pride!« je rekel mogočno

kom našega bivanja dotična naredba in te dni objavljena carinarnica. Glej gospodarsko rubriko! (Op. ur.)

Zunanji minister je dalje obravnaval nekatera specialna vprašanja, ki se tu tičejo pokojnih nekdanjih bosansko-hercegovinskih uradnikov. Obravnavalo se je tudi vprašanje lastnine, pripadajoče nekdanjim oficirjem, avstrijskim

državljanom, na ozemlju kraljevine SHS, kakor tudi zaplemba velikih pošiljatev, ki so bile zaplenjene leta 1918 v Novem Sadu, a namenjene v Orient.

— Dunaj, 2. marca. (Izv.) Očirni ekspozice je v eni točki zelo sračilen, ker ne omenja, kako se je resnično aktualno in najvažnejše vprašanje poravnave starokronskih dolgov.

Telefonska in brzojavna poročila

Nove težkoče pri likvidaciji jadranskega problema.

ZAVLACEVALNA TAKTIKA ITALIJSKE DELEGACIJE. — ITALIJANI STAVIJO NOVE ZAHTEVE. — VAŽNA KONFERENCA MINISTRskega SVE-TA NA DVORU. — VPRAŠANJE BAROŠA IN DELTE.

— Beograd, 2. marca. (Izv.) Iz Rima je prišlo včeraj poročilo, da je kurir našega poslanstva Stanković 28. februarja dospel v Rim ter izročil poslaniku Antonijeviču originalne konvencije, ki jih je 27. februarja ob 16.30 podpisal kralj Aleksander. Antonijevič je včeraj, 1. t. m. izročil konvencije ministrskemu predsedniku Mussoliniju.

— Beograd, 2. marca. (Izv.) Na poziv nekaterih listov so bile včeraj beografske glavne ulice v znak osvobodjenja Sušaka in Dalmacije okrašene z državnimi in narodnimi zastavami. Po glavnih ulicah je včeraj popoldne bilo opažati veliko in živahno vrvenje. Beografska javnost je bila popolnoma gotova in uverjena, da se končno vendar enkrat izvrši izpraznitev Sušaka in tretje dalmatinske cone. Temu veselju razpoloženju pa se je pozneje pridružilo pesimistično razočaranje. Prihajati so začele vesti, da se izpraznitev Sušaka zopet za nekaj dni odgodi in da je to pripisovati zavlačevalni taktiki italijanske delegacije. Ratifikacijske listine, podpisane od obeh kraljev so bile izmenjane, a kljub temu iščejo Italijani novih izgovorov in stavijo nove pogoje za izpraznitev, pogoje, ki nikakor niso vstavljeni v odobrene santmargheritske konvencije. V političnih krogih je nastopila radi tega gotova vznemirjenost.

Vodilni vladni krogi so tudi tekom včerajšnjega dneva v glavnem pazno zasledovali vse okoliščnosti, ki so vplivale na dosedanj položaj na Sušaku in na Reki. Zunanji minister dr. Ninčić je že tekom popoldneva sprejel italijanskega poslanika na našem dvoru Negrotija, ki sta obširno razpravljala o izpraznitvi Sušaka in dalmatinskega ozemlja. Omenjalo se je tudi novo zahtevo italijanske delegacije, da se mora popreje vzpostaviti med Reko in njenim zaledjem popoln železniški promet, to da bi bil glavni predpogoj, da se potem izvrši popolna izpraznitev Sušaka. Dotaknilo pa se je tudi vprašanje Delte in Baroša. Zunanji minister dr. Ninčić je dalje deli časa konferiral z admiralom Frico. Popoldne pa je dr. Ninčić poročal ministrskemu predsedniku o na novo ustvarjenem položaju.

Kako resno presoja položaj mednarodni krogi, je sklepali iz tega, da je na kraljevo zahtevo bila sklicana na dvoru konferenca ministrov pod predsedstvom Nj. Vel. kralja samega. Te konference so se udeležili ministrski predsednik Pašić ter ministri dr. Ninčić, dr. Stojadinović, Ljuba Jovanović in Vujčić. Ostali ministri so poprejšnji dan odpotovali v razne kraje in agitacijsko potovanje. O tej konferenci se ni izdalo nikakoli oficijelno poročilo. Kratko javljajo, da se je konferenca bavila s politično notranjo situacijo.

Beografski listi, med drugim posebno »Pravda«, prinašajo o snočni ministrski konferenci na dvoru nekatere podrobnosti. Med drugim veli »Pravda«, da je konferenca zborovala pod predsedstvom kralja in razmotrivala gotove težkoče. Konferenca je trajala od 17. do 20. Razmotrivala je vprašanje nove italijanske zahteve glede vpostavitve železniškega prometa med Reko in zaledjem in vprašanje Delte in Baroša.

Po »Pravdinih« informacijah je ministrski predsednik Pašić vztrajal pri starem stališču da se na Reko ne more pustiti popreje niti en železniški voz, dokler se ne izvrši izpraznitev Sušaka in zasedenega dalmatinskega ozemlja.

Vprašanje Baroša povzroča znatne težkoče in bodo zadevna pogajanja dolgotrajna.

Na tej konferenci se je dalje sklenilo, da ostaneta šef delegacije admiral Prica in dr. Matko Laginja v Beogradu kot posvetovalna organa zunanjemu ministru dr. Ninčiću. Sklenjeno je bilo dalje, da je naša delegacija v Opatiji samo izvršilni organ, ki prejema svoja navodila in sklepe iz Beograda. Stališče naše vlade je, da se zahteva brez-pogojno izpraznitev Sušaka.

PARITETNA KOMISIJA.

— Opatija, 1. marca. (Izv.) Italijanska delegacija paritetne komisije je v neprestanih stikih z zastopniki Reke. Italijanska delegacija ima po izjavah Quartierija in ostalih članov glavno nalogo, da se pogaja z jugoslovansko delegacijo edino le g'ede razmejitevne-ga problema in g'ede gospodarskega in finančnega vprašanja. Politična vprašanja so v komisiji izključena.

Po izjavah italijanske delegacije polaga v resnici Mussolini veliko važnost na to, da se doseže sporazum in pomirjenje med Italijo in Jugoslavijo. Temu vprašanju posveča Mussolini posebno skrbno pažnjo in si je pridržal pravico o vsaki malenkosti sam odločevati. Komisija bo eliminirala iz svojih razprav vsa politična vprašanja, posebno pa ona, ki se tičejo odnošajev na Reki.

— Trst, 1. marca. (Izv.) Meritorna posvetovalna paritetne komisije v Opatiji se po poročilih listov še niso pričele. Člani jugoslovanske delegacije niso še polnoštevilno zbrani. Pričakuje se, da se to zgodi v soboto. Izpraznitev Sušaka ima v smislu santmargheritskih konvencij slediti v soboto, 3. t. m. Italijanska delegacija zahteva, da se vzpostavi železniški promet med Reko in zaledjem in da se šele potem izvrši izpraznitev Sušaka. Jugoslovanska delegacija pa vztraja na tem, da se železniški promet vzpostavi šele po definitivni rešitvi vprašanja Delte in Baroša.

Na Sušaku pripravljajo veličasten sprejem jugoslovenski vojski in jugoslovanskim oblastem. Manifestacije bodo na Trsatu, na Regentovem in na Jelačićevem trgu.

ITALJANSKA ZASTAVA NA REKI.

— Reka, 1. marca. (Izv.) Na mostu, ki veže Sušak z Reko, vihra na reški strani italijanska zastava, ravnotako na reški carinarnici, ki je tik pri mostu. Zastava je bila izobešena v znak, da stoji Reka pod protektoratom Italije in da Italija nad njo izvršuje suverene pravice.

NIKAKE MANIFESTACIJE NA SUŠAKU.

— Rim, 1. marca. (Izv.) Politič-jozna »Stefania« javlja iz Beograda pod datumom 28. februarja, da je beografska vlada izdala svojim oblastem odredbo, da se povodom izpraznitve Sušaka in zasedbe s strani jugoslovanske vojske ne prireajo nikake velike manifestacije. Notranji minister Vujčić je izjavil, da je že odposlal primerna navodila političnim oblastem, odreajoč, da se ne prireajo na Sušaku in na zasedenem dalmatinskem ozemlju nikake burne manifestacije.

— Beograd, 2. marca. (Izv.) Z ozirom na najnovejši položaj pričakujejo, da se izpraznitev Sušaka in eventualno dalmatinskega ozemlja izvrši v soboto, dne 3. t. m.

JUGOSLAVIJA IN AVSTRIJA

GOSPODARSKI SPORAZUM Z AVSTRIJO.

— Beograd, 2. marca. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva je obiskal avstrijski odpravnik poslov dr. Hoffinger zunanjega ministra dr. Ninčića, s katerim je konferiral o vseh vprašanjih sporazuma v Avstrijo. V glavnem gre za določitev roka za nadaljevanje pogajanj v svrhu sklenitve definitivne trgovinske pogodbe.

KONFERENCA O JUŽNI ŽELEZNICI.

— Rim, 1. marca. (Izv.) V palači Chigi je ministrski predsednik Mussolini danes sprejel člane delegacije na konferenci o Južni železnici. Delegate je predstavil predsedniku generalni tajnik konference conte Viola. Mussolini je izrazil svoje zadovoljstvo, da konferenca uspešno poteka. V imenu delegacije se je Mussoliniju zahvalil za sprejem jugoslovanske delegacije Avramović. Mussolini je na to sprejel zastopnike francoskih delničarjev in lastnikov prioritet, ki so se mu zahvalili za njegovo izdatno podporo.

DIPLOMATIČNE POSLEDICE BUKAREŠKEGA PROCESA.

— Dunaj, 1. marca. (Izv.) Po poročilih iz Budimpešte je obsodba v znanem bukreškem procesu proti Mađarom atentatorjem na romunsko kraljevo dvojico izzvala v političnih vladnih krogih zelo neugoden dojem. Prepričani so, da bo ta proces imel znatne zunanje-politične posledice. Budimpeštanski vladni krogi pričakujejo, da bo romunska vlada diplomatim potom zahtevala izročitev vseh incriminiranih obsodjenih, ki se nahajajo na mađarskem teritoriju in to na podlagi internacionalnih pravnih običajev.

BOJ MED BOLGARSKIMI ANARHISTI IN POLICIJO.

— Sofija, 1. marca. (Izv.) Sofijska policija je odkrila lokal, kjer so se shajali bolgarski anarhisti na sestanke. Močno pa-ljčka četa je obkolila lokal in začela mas-

Pri tem je rabila orožje in sta bila dva anarhista ustreljena. Drugi so srečno pobegnili iz lokala v sosedno hišo. Ko je policija lokal zapustila so anarhisti začeli metati na vo bombe. Ministrski predsednik Stamboliski je odredil stroge odredbe, da se udusi anarhistično gibanje. Izvršenih je bilo več hišnih preiskav.

GRŠKA ZAVLAČUJE SOLUN-SKO POGODBO.

— Beograd, 2. marca. (Izv.) Oški poslanik je včeraj imel daljšo konferenco z zunanjim ministrom. Poslanik je obvestil našo vlado o zadnjih sklopkih g'ške vlade glede ureditve svobodnega pristanišča v Solunu za naš eksport in import. Opažati je, da grška vlada skuša pogajanja in s tem definitivno rešitev vprašanja zavleči v nedogleden čas. Nastale so tudi med obema vlada-ma radi tega difference in napetost.

Politične vesti.

— D' Annunzio — turški paša. Turška vlada je imenovala Gabriella D' Annunzia za častnega glavnega komandanta celokupne turške armade in mu dala čin paše. Odslej se bo torej imenoval D' Annunzio paša. Kakor poročajo iz Milana, se je D' Annunzio izrazil, da je v slučaju potrebe pripravljen prevzeti komando turške vojske ter oditi na bojišča v Malo Azijo.

— Radić proglaši 19. marca republiko? Listi poročajo, da je Stjepan Radić na nekem shodu izjavil, da bo 19. marca t. j. dan po volitvi v narodno skupščino proglasil hrvatsko seljačko republiko. Na to Radićevu izjavo reagira »Hrvatska Obrana«, ki je glasilo hrvatskih radikalcev, prav umestno takole: »Kakšne bodo posledice? Razvila se bo strašna državljanska vojna, tekli bodo potoki krvi, vasi bodo gorele, kmeti bo propalo vse.« Na Radićevu obljubo, da ne bo po programu republike nihče plačeval davkov, da se bo Slovenija odločila od Hrvatske in da bo vsak obmejni promet ustavljen, vprašuje »Hrvatska Obrana«, kako bo potem ta republika živel, ako ne bo imela davkov in nobenih dohodkov, in kako bo živel Radić sam? — To je vse res, kar pravi »Hrvatska Obrana«, toda klerikalci se kaj malo razlikujejo od Radića, saj tudi oni neprestano ščuvajo proti državi kot takšni in netirno mrzijo zlasti proti Srbom. To njihovo delovanje ima lahko za posledico državljansko vojno, katere grozota tako živo opisuje baš »Hrvatska Obrana«.

— Nemška mrznja proti dr. Rašinu sega preko groba. Pokrajinski nemški tisk v Cehih je pokazal vso svojo nizkost. Niti nad grobom ne more pritiati svoje podle čudi. Dobro bi bilo, da bi bilo, da bi sirove članke nemškega časopisa slovenski germanofili in defaisti prečitali. »Abwehr« (Varnost) piše: »Dr. Rašin je bil sovražnik nemškega naroda, in to njegovo sovraštvo je bilo največje gonilno pero njegove politike.« — »Nordböhmer Tagblatt« (Dečini): »Dr. Rašin je korakal čez trupla!«. Njegova finančna politika je bila nenaravna in je zahtevala nebrojno žrtve(?) V Rašinu je umrl Cehom Poincare in tudi za nas Nemce imate obe imeni enak zvok. Rašin je bil poosobljen nasilje (!) in na svoji krvavi poti brezobzira. — »Tag« (Duhov) piše: »Dr. Rašina smrt je krvav simbol Rašinevo države...« »Leipaer Ztg.« pa se je znesla nad slovesnim finančnikom, iskrenim rodoljubom in navdušenim Slovanom drjem Rašinom takole: »Vse svoje sile, kar jih je sploh imel, je dr. Rašin porabil v preganjanje in zatiranje nemškega naroda.« — A baš nezasišena nemška mrznja dr. Rašina sve-doči jasno in glasno, da je odšel z njim mogočen duh, prvi borilec za pravice svojega naroda, eden izmed ustanoviteljev češkoslovaške države ter stavitelj njenih gospodarskih zakladov ob junaškem in poštvovalnem izvrševanju svojih dolžnosti. Večna mu slava! kličemo z brati Cehi vred vsi Slovani.

— Nemcem je povsod z rožicami poslano. Število Nemcev v Slovaških znaša 140.000 duš, pa imajo 110 ljudskih, 5 meščanskih ter 4 srednje šole, torej razmeroma več kakor Slovaki. Dasi del omenjenih šol tvorijo takeim-novane cerkvene šole, vendar nosi veliko večino stroškov za njih vzdrževanje država ter so za nje prispevki za-dnevni verskih občin jako pičili. V zad-njem času se je število šol na Slova-škem močno pomnožilo. V bivši mađ-zarski državi je bilo iz skromnega šol-skega proračuna posvečeno ljudskemu šolstvu samo 33 odstotkov. Pa dasi so torej izdatki za nižje šole na Slovaškem jako narastli in se je vlada še posebno ozirala na nemške manjšine, vendar nemški šovinisti kriče v svet, kako so Nemci zatirani. — O ko bi imeli naši ko-roški bratje le trohico onih ugodnosti, ki jih uživajo Nemci v čs. republik!

— Avstrija odpravi svoje železni-ško ministrstvo. Dunajska vlada izdu-je načrt po katerem se prekine železni-ško ministrstvo in se ustvari generalno ravnanje državnih železnic, ki bo tvorilo povsem neodvisno adminis-trativno telo. Oddelki sedanjega minist-rstva, kar jih še ostane v funkciji, se pri-dela izkovaškemu ministrstvu.

Gospodarstvo.

POTNIŠKE OLAJŠAVE V BRZOVLAHIN. — Beograd, 1. marca. (Izv.) Na pred-log ministrstva prometa je finančni mi-nister po poročilu carinskega sveta in na-to-melu čl. 273 carinskega zakona sklenil:

1.) da se pregled ročne potniške pril-je potnikom, ki prihajajo in odhajajo z mednarodnimi brzovlaki iz inozemstva, ka-kor tudi onih, ki potujejo skozi našo drža-vo v direktnih vagonih, dalje onih, ki pri-hajajo v našo kraljevino v direktnih vago-nih, vrši v bodoče v teh vagonih in da jim v svrhu pregleda ni treba izstopiti iz va-gona v carinske pregleovalnice;

2.) potniki, ki niso s seboj ročno pril-je podvrženo plačilo carine, kakor tudi onim, ki morajo biti po čl. 142 carinskega zakona carinsko pregledani, morajo v to svrhu izstopiti iz vagona v carinske pre-gleovalnice;

3.) ostali potniki, ki ne potujejo v di-rektnih vagonih, morajo v svrhu pregle-da prinesiti svojo prtljago v carinske pre-gleovalnice;

4.) isto velja za potnike, ki vstopijo v direktno vagon brez direktnih vozniš list-kov, v nasprotnem slučaju je odgovorna železnica po čl. 182 carinskega zakona;

5.) V svrhu popolnega carinskega nadzora nad temi vagoni bodo spremljali te vagono poleg pregleda na obmejni car-inskimi postajah še carinski organi: en uradnik in dva poduradnika finančne kontrole. Njihova naloga bo med vožnjo konča-ti carinski pregled v kolikor to ni bilo storjeno na obmejni carinski postaji in po potrebi pregledati vozne objekte v kom-poziciji vagonov, lokomotiv in ambula-cij.

6.) Na isti način se mora vršiti carin-ski pregled potniške prtljage in potnikov, ki odhajajo iz naše zemlje;

7.) Z blagom, ki se nađe pri carin-skem pregledu v vagonih in se ne more smatrati za potniško, kakor tudi s potni-škim blagom, ki je vredno več kakor 200 dinarjev, se mora postopati kot z drugim izvornim blagom.

To velja tudi za blago in prtljago onih potnikov, ki se samo vozijo skozi našo državo.

V direktnih vagonih mestni potniki ne smejo potovati.

BILANČNO STANJE NARODNE BANKE

dne 22. februarja 1923.

Aktiva:	
1. Kovinska podloga	346.939.117,71 D
2. Dana posojila	1.545.311.953,45
3. Račun za odkup krom-skih novčanic	1.238.216.353,46
4. račun začasne razmene	312.056.399,89
5. Državni dolg	2.961.600.000,00
6. Vrednost drž. domov	2.138.377.163,00
7. Saldo raznih računov	53.131.375,45
Skupaj	8.595.632.362,96 D

Pasiva:	
1. Vplačana glavica	18.487.370,00 D
2. Rezervni fond	4.949.534,29
3. Novčnice v obtoku	6.235.670.805,00
4. Državni račun razmene	312.056.399,89
5. Državne terjatve	419.976.477,61
6. Razne obveznosti	446.114.683,17
7. Držav. terjatve za za-stavne domene	2.138.377.163,00
Skupaj	8.595.632.362,96 D

Obtok papirnatih denarja je znašal v zadnjem času za 31.608.065 dinarjev.

— g. Novosadska blagovna borza. 1. marca. Novi Sad 1. marca. Cene v dinarjih notirajo: bačka pšenica 452,50—455, bački ječmen 312,50, banatski 315, silemski 337,50, bački oves ponudba 210, bačka koruza 240—250, pšenčna moka »a« 665, ponudba 655, »b« ponudba 630, »c« ponudba 525, »d« ponudba 455. Tendence stalna.

— g. Zagrebski trg. Zagreb, 1. marca. Cene v dinarjih za 100 kg. postavno bačka odnosno vojvodinska postala notirajo: Pšenica (76—77 kg) 447,50—455, nova ru-mena kuruza 250—275, umetno sušena 295—310, rž (71—76 kg) 350—390, ječmen za pivovarne 320—375, za krmo 305—315, oves 287,50—312,50, pisani fižol 400—415, beli 391—425, pšenčna moka »a« 687,50, »b« 662,50—675, »c« 637,50—650, za krmo 225, otrobi drobni 170—190, debeli 225—230. Mirna, neizpremenjena tendenca.

— g. Ziti trg v Somboru. Sombor, 1. marca. (Izv.) Tendence na žitnem trgu je krepka. V prvi vrsti se prodaja kuruza v velikih množinah, cene se gibljejo med 250 do 260 dinarjev za tako'n'o dobavo, za april pa med 275 in 285. Cene pšenici 450 do 460. Zadnje dneve pa se je moka zelo podražila. Pšenčna moka »a« 675 do 700, oves notira 310 do 315. Opažati je po-manjkanje vagonov.

— g. Beografska blagovna borza 1. marca. Cene notirajo: Pšenica 77 kg 3—4% franko vagon Beograd, prompt iska-nje 265, ponudba 460, začasno suha kuruza franko Beograd, prompt iskanje 263, ponudba 272,50, začasno suha kuruza, franko Beograd pol kase 260—270, kuruza za 15 marec, bačka postaja, pol kase ponudba 270, rešetani oves franko Klenak prompt ponudba 300, beli fižol, rešetani pariteta Beograd 440—470, beli rešetani fižol, fran-ko Beograd prompt 445—480 otrobi v pa-pirnatih vrečah franko Beograd 170—175. Tendence neizpremenjena. Brez zaključka. Cene fižola skacejo, medtem ko ostali produkti neizpremenjeno notirajo.

— g. Predsedstvo »Ljubljanskega ve-leseme« sporoča vsem društvom, korporaci-jam, klubom itd., da se letošnji vzorčni volesemeji vrši v času od 1. do 10. sep-tembra ter jih naproša, da blagovolijo svoje nameravane kongrese, koncerte itd., sklicati oziroma prirediti v času letošnje-ga volesema. Vse svo'e tozadevne namer-e, želje itd., naj blagovolijo sporočiti uradu »Ljubljanskega volesema« v Ljub-ljani.

— g. Mesne cene v Mariboru. V začetku februarja se je podražilo tudi meso č-prav je bil ves okraj vsled živinske bolezi-ni za se me zaprt. Cene so poskočile od 60 na 68 K od 50 na 64 K, pri tretji vrsti od 48 na 56 K, svinjsko meso pa od 80 na 120 K. Z ozirom na zadnje živinske cene obeta'o mesarji za 1. marec zopetno po-dražanje.

— g. Živinske cene v Mariboru. V torek dne 27. febr. se je po pretoku enega meseca zopet vršil živinski sejem v Mariboru. Vse je bilo radovedno, kakšne cene se pojavi-jo na tem prvem sejmu. Nekateri so mislili, da bodo cene padle, ker je vsled zaprtje zaostalo mnogo živine, ki bi bila sicer pro-dana za izvoz, in ker primanjkuje živino-rejem krme. Drugi so računali, da ostane v veljavni cena zadnjega sejma, ker so bile že takrat cene pretirane, eni kot drugi so se zelo motili. Maribor je na tem sejmu doživel cene, ki se zdo naravnost never-zetne. Stevilke, ki so bile pri zadnjem se-jmu kot najvišje predstavljajo na tem sejm-u najnižjo ponudbo. N. pr. Na sejmu dne 24. anuarja je bila v posamnem slučaju naj-višja cena za debele vole K 43, na tem se-jmu pa je bila najnižja ponudba že K 44, najvišja pa K 51. Tudi nadalje cene pri kravah in mladi živini so strašne. Vkljub visokim cenam je bila kupčija živahna. Prišlo je se je: 5 bikov, 171 krav, 209 vo-lov 3 teleta 3 konje, skupaj 391 glav. Cene za kg žive vage v kronah: debeli voli 44—51, poldebeli voli 39—43, plemenski voli 30—37, bikli za klanje 30—35, klavne krave 34—40, plemenske krave 26—34, krave za klobasarije 20—25, molzne in breje krave 28—38, mlada živina 29—40.

— Insolventne tvrdke v Celu. Nad premoženjem trgovca z manufakturo Fr. Rozmana je uvedeno poravnalno postopa-nje. — Dalje postalo insolventno tudi neke tvorniško in rudniško podjetje v Celu.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDA-LISCA V LJUBLJANI.

OPERA.

Petek 2. marca: Rigoletto Red C.
Sobota 3. marca: Nizava, Red B.
Nedelja 4. marca: Tosca. Izven.
Ponedeljek 5. marca: Zaprto.

DRAMA.

Petek 2. marca: Madame sans Gene R. B.
Sobota 3. marca: Volčček. — Delavska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja 4. marca: Ob treh popoldne: Za pravo in srce. Izven.
Nedelja 4. marca: Ob 8. zvečer: Ugrabljeni Sabinke. Izven.
Ponedeljek 5. marca: Idijot Red B.

— Kurz iz zgodovine umetnosti. V soboto dne 3. marca ob 6. zvečer se vrši deseto predavanje v zbornici biv. deželne-ga zbora. Tema: Francosko slikarstvo XVIII. stol. Predavatelj: Univ. docent dr. Vočelav Molč. Vstopnice po 5 Din. pri vhod.

Glasbeni vestnik

— Koncert ljubljanskega pevskega zbora ZJZ v Slov. Bistrici, vršeč se v so-boto 3. marca ob 8. uri zvečer v dvo-rani hotela »Beograd«, obeta biti zelo za-nimiv. Ker so vstopnice že v predprodaji se p. n. občinstvo opozarja, da si jih pra-včasno preskrbi.

— Zveza pevskih zborov naznanja, da išče Veliko gradiščansko pevsko društvo v Velikem Gradišču, učitelja petja. Reflek-tantje naj pošljejo do 15. marca t. l. svoje dokumente in kvalifikacije ter ponudbe na naslov: Pevsko društvo v Velikem Gradi-šču.

— Koncert Sow'lski — Kramer. Da-nes zvečer, točno ob 8. uri vrši se v dvo-rani Filharmonične družbe koncert op-erih pevcev: sopranistinja ge. Hilda Kra-mer in tenorista naše opere g. Marcela Sowlskega. Koncert ima sledeč velenzani-miv program: 1. Mascagni: Adria San-tuize iz opere »Cavalleria Rusticana«, po-je ga. Hilda Kramer. 2. Adamci: Moltiev št. 2 in Pesem slepcev. 3. Lajovic: Svet-la noč. 4. Mich: Da jo ljubim. Samospevi poje g. Sowlski Marcel. 3. Wagner: Ar-ja Elizabete iz opere »Tannhäuser«, po-je ga. Hilda Kramer. 4. a) Schubert: Kralj duhov, b) R. Strauss: Ta ni poziv, samo-speva, poje g. Sowlski Marcel. 5. a) Schumann: Posvettitev, b) Noč vsako v sanjah, c) Ne srdim se, samospevi, poje g. Sowlski Marcel. 6. Halevy: Arja iz opere »Zidovka«, poje ga. Hilda Kramer. 7. Wagner: Povest o Gralu iz opere »Loi-engrin«, poje g. Marcel Sowlski. 8. Verdi: Dvospev Radamesa in Amneris iz opere »Aida«, pojeta ga. Hilda Kramer in g. Marcel Sowlski. Vstopnic vseh vrst je še dovoji na razpolago v Matični knjižarni na Kongresnem trgu, na kar občinstvo o-pozarjamo. Iste bodo zvečer od 7. ure dalje pri koncertni blaginji.

— Gdč. Mimi Švalgar, koncertna pla-nistka, izvalja na svojem koncertu, ki se vrši v ponedeljek, dne 5. tm. v Filharmoni-čni dvorani, kot prvo točko znamenitega belgijskega skladatelja Cezarja Francka: Preludij, Korali in Fugo. Cezar Franck, rojen Belgijec, je dovršil svoje glasbene študije v Parizu. Dasi ravno je on prejel popolnoma latinske kulture, vendar rad stopa po poti svojega velikega ročaka Beethovna. Globoka dinamična sila Franckovih skladb, je plod njegovega dušev-nega ritma. Vendar pa kakor vsa njega-va domovina, se tudi on ni mogel ubraniti pred nekatero težino in gostoto izraza, kar je bolj podpirava njegovo notranje čustvovanje. Imenovane skladbe preveča globoka mistična čustvenost. Cezarju Francku sledi slavni Čeh Vítěslav Novak. Na koncertu je zastopan s svojo klasično skladbo »Manfred«, katero je komponiral na podlagi tragične Byronove balade o janku »Manfredu«. Predhodna vstopnica v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2. marca 1923.

— Ne strast, razum naj govori! Lansk leto so se politične strasti že dokaj polegale. Politične borbe so se omilile in vse je kazalo na to, da pride med posameznimi političnimi in plemenskimi strujami do poštenega sporazuma v korist narodu, v korist državi. Volilna borba pa je znova zanetila politične strasti in danes je borba med posameznimi strankami in plemeni dosegla znova višek. Nesrečni Stjepan Radić je, kakor vedno, tudi to pot tisti, ki s svojo pogumno politiko povzroča, da se valovi političnih strasti ne morejo pomiriti, kamo-li izgladi. Na drugem mestu poročamo, da se je na nekem svojem shodu javno izrazil, da se z Beogradom neče sporazumeti, ako Beograd ne pristane na vse njegove zahteve; v tem slučaju pa bo tudi dne 19. marca proglasil na Hrvatskem samostojno hrvatsko seljaško republiko. Da te Radićeve grožnje na srbski strani niso mogle ostati brez reakcije, je jasno. Beogradski »Balkan« z dne 1. t. m. se bavi s to Radićevo napovedjo hrvatske republike in izjavlja: »Stjepan Radić zopet objavlja v imenu večine Hrvatov vsem, ki ga hočejo poslušati in ki se ga boje: 1.) Ako dobi Pašić pri volitvah večino, je vsak sporazum izključen. 2.) Kot prvi predpogoj za sporazum je sklicanje državnega hrvatskega sabora v Zagrebu. 3.) Bosni in Hercegovini se mora priznati narodna uprava in finančna neodvisnost. Evo odgovor g. Radiću, odgovor, kakor si ga mislijo vsi Srbi: 1.) Ako tudi Pašić 18. marca ne dobi večine, vendar noče mo z novim sporazumom razbiti te države, ker bi značil ta sporazum v svojem bistvu samo razpad države; zato bomo ponovno zerabili za meč, da iztrehimo defetiste in vse notranje sovražnike države. 2.) Na sklicanje hrvatskega državnega sabora, t. j. na razpad te države, ne bomo nikdar pristali brez krvi. 3.) Pogajanja glede Bosne in Hercegovine kategorično odbijamo. To vprašanje je definitivno rešeno na Suvo-boru in Kajmačalanu. Kdor bi zno-va skušal načeti to vprašanje, naj računa, da dobi svinčenko v čelo.« — Kakor je iz navedenega razvidno, se na tej in oni strani igrajo gospodje z državljansko vojno, kakor da bi bila državljanska vojna in prelivanje dragocene človeške krvi edino sredstvo, ki naj reši državo in stvori sporazum med prepričanimi se brati. Tako stališče je brezvestno in blazno! Samo eno je namreč gotovo: Naša država bo močna in bo uživala ugled na zunaj samo, ako jo tvori trojedni narod Srbov, Hrvatov in Slovencev! To mora uvideti vsak pameten in trezen človek, predvsem pa vsak moder in trezno računač političnik. Zato je dolžnost vseh onih, ki jim je blagor vseh treh jugoslovenskih plemen na srcu in ki jim je dobrhiti te naše, iz krvi stotisočev najplemenitejših sinov porojene države najvišji zakon, da strnejo vse svoje sile v to, da pomirijo te do ekstaze in blaznosti razpallene politične strasti in dovedejo ljudske mase zopet k pameti in treznemu razsojevanju dejanskih razmer.

— Minister dr. Niko Zupančič se vrne koncem tega tedna v Ljubljano. Sprejema bo stranke v Ljubljani, nato poseti dolenska mesta in trge.

— G. pokr. namestnik Ivan Hrbar je odpoval včeraj popoldne v službenih poslih v Beograd.

— Parastos za blagopokojn dr. Iv. Tavčarjem je bil danes v pravoslavni kapeli vojašne vojskove Mišića. Parastos je prisostvovala vsa pokojnikova rodbina in številni pokojnikovi prijatelji in častilci. Udeležili so se parastosa med drugim veliki župan dr. Vilko Ba-ltič, zastopnik mestne občine mag. ravatelj dr. Milutin Zarnik, zastopnik delegacije ministrstva financ viš. finančni svetnik Spindler, zastopnik dravske divizijske oblasti polkovnik Bogičević, mnogo drugih uradnikov in oficirjev, zlasti številno pa je bilo zastopano narodno žensstvo. Žalne obrede je opravil prota Dimitrije Jovanović. Sodeloval je celokupni ruski pevski zbor, čegar v srce segajoče petje je napravilo na vse navzoče najgloblji vtis, takisto tudi ginjive svečenikove molitve za mir in pokoj ter spas pokojnikov duše, za pokoj »raba božjega, brata Ivana«.

— Slika dr. Ivana Tavčarja na mrtvaškem odru. G. akad. slikar Fran Sterle je naslikal dr. Tavčarja na smrtni postelji kratko na to, ko je izdihnil svojo veliko dušo. Slika je napravljena z ogljem, rdečo kredjo in akvarelnim. Uporaba teh tehničnih sredstev jako dobro podaja kontrast med življenjem in smrtjo. Slika, ki je prav dobra, je razstavljena v trgovini Tili na Kongresnem trgu. Izložena bo več dni. Oporočamo na njo naše občinstvo in mu prigovarjamo, da si jo ogleda.

— Odlični prijatelji našega naroda v Beogradu, v Beograd je prišel g. Pierre Arbellet, ugledni francoski veleposlanec in velik prijatelj našega naroda, s posebno mislijo francoske vlade in mednarodnega železniškega saveza, glede vprašanja medsebojne ureditve in olajšanja trgovskega prometa. G. Arbellet je velik prijatelj našega naroda in je bil tekom vojne za njegove zasluge odlikovan s redom Sv. Save I. razreda.

— Mesto obč. odbornika v občinskem svetu v Celju je zbog vstopa v radikalno stranko odločil dozdajni obč. odbornik JDS trgovec Rudolf Stermeckl. Na njegovo mesto pride v obč. odbor trgovec g. Ivan Ravnikar.

— Advokatski izpit je napravil s prav dobrim uspehom g. dr. Fran Hubad, svetnik finančne prokurature v Ljubljani.

— Predavanje o »Tolminkem pontu« v društvu »Soča«. Dne 23. aprila 1714 se je odigrala na Travniku — glavnem trgu v Gorici tragedija, kakršnih je malo za-znamovanih v analizi zgodovine našega naroda. Ta dan je bilo radi velikega kmet-skega punta na Tolminkem v marcu leta 1713 obglavljenih in razčrvenjenih 11 kmetov, katerih posamni deli so v strah in grozo ljudstva, več dni viseli na najbolj vidnih krajih mesta in periferije. 150 ne-srečnežev pa je bilo obsodjenih na strašno kazni v podzemskih temnicah goriškega gradu. Da se po 209 letih osveži spomin na žrtve nekdanjih grofovskih trzinov, bo o gornjem predmetu predaval v soboto, dne 3. marca v salonu »pri Levu« podpredsednik »Soče« g. Joško Cvek, ravna-telj pom. uradov. Kdor se zanima za črno preteklost naših pradedov in tužno sedaj-nost naših bratov ob zeleni »Soči, naj pri-de na to veleslaninovo predavanje. Iz pri-laznosti sodeluje občinstvo pri ljubljani dr. Kozinov kvarter in gosp. Mirko Kragelj ki bo recitiral nekaj dr. Gradnikovih pesmi iz ciklusa »Tolminksi punta«. Začetek točno ob pol devetih. Vstop prost.

— Koniec procesa zaradi dogodkov v Marezijah. Porotna razprava v Trstu zaradi dogodkov v Marezijah v Istri, katere so bili izjavili ob volitvah fašisti, se je končala 28. pr. m. Takrat je bilo v pretepu ubitih nekaj oseb. Obto-ženi fašisti so bili pred razpravo deležni amnestije. Obsojeni so: Viktor Sabadin na 4 leta in 2 meseca. Josip Babič na 8 let. Ivan Krmac na 5 let in 3 meseca, Anton Dilica na 3 leta in 6 mesecev, Nazarij Babič na 3 leta in 6 mesecev, Josip Kemac — Kravčič na 1 leto 8 mesecev, Anton Umer na 8 mesecev, Josip Beržan na 8 mesecev. Nekaj je oproščenih. Obsodba je huda, ima pa po iz-važanjih sodnikov in braniteljev — pri-nesti v Istro mir!

— Zalozi najemnine pri sodišču. Dobili smo dne 1. t. m. popoldne v ob-ja-vo ta-le razglas: »Da bi ne bile na te-ritoriji izven mej Srbije in Črne-gore najemnine, ki niso založene pri okrajnih sodiščih, povod za odpoved stanovanj s strani najemodajalcev, odrejam po izvr-šeni izpremembi pravilnika sledeče: Na delu teritorija izven mej Srbije in Črne-gore se morajo najemnine zalagati pri sodiščih, ki so pristojna za sprejemanje zalogov. Najemnine pa, ki so bile zalo-žene pri drugih oblastvih, je najkasneje do 1. marca tekočega leta predati pri-stojnim sodiščem. Prejšnje odredbe o načinu polaganja najemnin na omenje-nem delu teritorija so razveljavljene. Minister za socialno politiko: dr. Ninko Perić s. r. e.« — Kako se naj najemnine iz-roče sodišču najkasneje do 1. marca, ko se razglas objavlja po 1. marcu?

— Sprememba stanovanjskega pravil-nika. Po poročilih beogradskih listov pri-pravlja minister za socialno politiko spre-menitev stanovanjskega zakona, ker se je v tej kratki dobi izkazal v raznih ozirih kot nepraktičen. Minister bo preuredil za-kon na podlagi mnenj vseh pokrajinskih namestnikov in na podlagi mnenja stanovanj-skega odbora I. instance.

— Meščanska šola v Trzinu priredi dne 3. in 4. marca 1923 gledališki večer s prilaznim sodelovanjem pevskega kvarteta Žepić iz Ljubljane, ki zapoje 6 pesmi. Po-droben spored je na lepakihi. Čisti dobiček za knjige revnim učencem. Za obilni obisk prosi ravateljstvo.

— Smrtna kosa. Umrl je četrtek 1. marca popoldne na Bregu pri Celju po dolgi bolezni gosp. Edvard Rudolff, fak-tor »Zvezne tiskarne« v Celju, v starosti 39 let. Pogreb se vrši v nedeljo 4. marca ob 16. uri popoldne na celjsko pokopališče. Umrl je bil vedno odločen narodnik in član raznih celjskih narod-nih društev. Naj mu bo ohranjen časten spomin!

— Srebrno poroko sta v Blagovni pri Celju obhajala nadučitelj Matko Zgalnar s svojo soprogo Ljubo. Se na mnoga leta!

— Na Slomškovem trgu v Celju je v četrtek 1. marca umrla gospa Josipina Bervar, soproga mestnega organista g. Karla Bervarja v starosti 53 let. N. v. m. p.!

— Potresni smek so v torek zjutraj okrog pol sedme ure čutili tudi okrog La-škega. Smrunka je bila jugovahodno-sa-hodna.

— Zena kot zagovornik. Kakor poro-čajo iz Sarajeva, je zagovarjala gdč. Zora Nik pred tamošnjim sodiščem nekoga zlo-činca. To je prva ženska zagovornica v Sarajevu.

— Stavba v tovarni testenin v Novem Sadu. Delavci tovarne testenin v Novem Sadu so radi neugodnega meznega povir-ja stopili v stavko.

— Dr. Mabuse, igralec? ... Drama dr. Mabuse se razvija do vika v sitem in mo-erčno naraščajočem tempu. Realne podobe današnjega velkomestnega življenja: Borzna panika, igralni klubi, varijetne ple-salke, spiritezem, neverjetni svetlobni efekti, vse to drvi v divjem tempu mimo gledalče-vih oči. Film dr. Mabuse je brezdvomno naj-večja privlačnost te sezone in smelo trdimo, da ga ni filma, ki bi ga nadkriljeval. Ljudi boj, ki se bje med Mabusem in državnim pravnikom, zavzema takoj od prvega dela dalje, vedno večje dimenzije in se vedno misterioznejše razvija. Kdo bo zmazal? Kako bo končal neenaki boj? Ta najs'ajmej-ša atrakcija se predvaja v treh delih v Kinu Tivoli.

— Stavba v Bosanskem Brodu. Kakor poroča »Politika« iz Beograda, so stopili delavci lesnega podjetja Eisler & Ortleib in Zavidović v stavko. Stavkuločih je okoli 1000. Vzrok stavke je nezadostno plači-lo. Stavkuloči so zagrozili, da bodo pod-lehte uničili, ako se ne ugodni njihovim zahtevam in je bilo zato odposlano v Brod orožništvo. Vse o stavki se ni potrjena.

— Vihar na Jadranu. Zadnje čase je vladalo na celih obali Jadranskega morja viharno vreme, ki je povzročilo precej škodo. Poleg neštetihi malih ladij in la-darnic, se je tudi potopil proročnik »Bisko-vo«, last paroplovne družbe »Dalmacija« Človeških žrtv ni bilo.

— Veliko je prenesel... V nekem se-lu pri Smederu je seljak Slavko Matić notoričen pilanec v neki krcmi trčil, da spje po vrsti sedem litrov žganja. Ljudje mu niso verjeli, narkar le stavil za 100 di-narjev. Ljudje so zbrali denar in alkoholni junak se je spravil na delo. V dveh urah je spil sedem litrov žganja. Ko pa je spil poslednjo čašo je postal vse modrikast in nenadoma se je zrušil mrtve na tla. Stavo je pa dohl...

— Roparski napad v vlsku. V noči 24. februarja je orožnik Privošnik v Zidanem-mostu aretirai zasebnega uradnika Peter-koviča iz Ljubljane, ki je na poti med La-zami in Zidanim mostom napadel neko gospo iz Pilštana in ji hotel odvzeti za 21.000 K blaga. Na nje obupne klice na pomoč so prišli sopotniki ter prišli na-silneža, ki je bil nato oddan orožništvu.

— Čevlje kupite od domačih tovar-nitvrdke Peter Kozina & Ko. z znomo »Pe-ko«, ker so isti priznani najboljši in na-cenejši. Glavna zaloga na debelo in drob-no Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

— Koncert v kavarni »Evropa« se vr-ši v soboto 3. t. m. Začetek ob 9. uri zve-čer. Godba Dravske div. oblasti. Vstop prost.

Darila.

— Za Šentjakobski dom: Rode Matija v spomin pok. Josipa Zentricha 50 Din.

Društvena vesti.

— O. Z. javnih namestnikov in vno-kenecv ima v ponedeljek 3. t. m. ob 20. uri na mestnem magistratu na vsa važna se-lo širšega odbora. ki naj se je udeležijo vsi de-ležatci političnega. Na dnevnem vrdu je eventuelni sklep o prireditvi dneva javnih namestnikov v nedeljo 11. t. m. ko bomo morali imeti čast pozdraviti četa centralne vlade. — Predsedstvo.

— I. redni občni zbor podružnice Kola Jugoslovenskih sester v Mostah se vrši v nedeljo 4. marca popoldne ob 4. uri v šolski telovadnici v Mostah. Dobrohotniki in prijatelji udeležite se tega zborovanja, da se pripravite o delovanju.

— Družabni večer priredi društvo uni-versitetnih služiteljev v nedeljo dne 4. marca 1923 v salonu gostilne pri Levu, Gospodarske ceste. Kdor si želi enkrat dobro zabavati naj pride v nedeljo na družabni večer. Vstopnina prosta, začetek ob 7. uri zvečer.

— III. Družabni večer priredi za svo-je članstvo, njih svoje in prijatelje dru-štva »Društvo trgovskih in industrijskih namestnikov Slovenije« v Ljubljani v so-boto dne 3. marca 1923 ob 8. uri zvečer v salonu restavracije hotel Lloyd. Na spo-redku je poleg raznih poročil društvenega predsedstva tudi postavitev listnega pev-skega zbora in porazgovor glede raznih prirediteljv tekom spomlad in poletja, nato prosta zabava. Vse člane in prijatelje dru-štva vabimo, da se prireditev, ki je splošno priljubljena v kar največjem številu ude-leže. Odbor.

— Sekcija Udruženja poreskih činov-nika Ljubljana bo imela svoj redni letni občni zbor ne 4. tm. temveč v začetku aprila t. l. Težkoče radi obračunavanja pogrebneza sklada zahtevajo, da se občni zbor predloži na prihodnji mesec in to tembolji, ker se je ravno 1. tm. prijavilo več novih članov. Podrobnosti bomo ob-javili pravočasno. Predsedstvo.

— Odbor društva konceptnih urad-nikov politične uprave v Sloveniji sklicuje v zmlusu § 15. društvenih pravil (na zahtevo članov) izredni občni zbor, ki se vrši v sredo 7. t. m. ob 15³⁰ uri v knjižnični dvo-rani pokrajinske uprave v Ljubljani (II. nadstropje). Predmet: »Nezdržen gneton položaj konceptnih uradnikov politične uprave.« Vabljeni so, da se tega občnega zbora udeležijo vsi drž. konceptni uradni-ki tudi nečlani. Da bo mogoče pravočasno dostaviti legitimacije za svezano vožnjo na južni železnici, naj tovaralci, ki se na-meravajo udeležiti občnega zbora, prilo-že frankirano kverto za vsak ured s svo-jim naslovom ta'niku. Narje Valikon'a, Ahacleva cesta, št. 13, Ljubljana. Ako do-spe o'la šva na drž. železnici, so člani pra-vočasno obvesti.

— Društvo delovodil in inženirskih uradnikov vabi vse svoje člane na zboro-vanje dne 3. marca ob 7. uri zvečer v ro-kodelskem domu, Komenskega ul. 12. Opo-zarja se na to, da se redno spremla-jejo novi člani, ter naj vsak sveden delovodil-ja pristopi k tej edini stanovski in na-dzoraški organizaciji.

Za prevoz kosti naših v Juden-burgu ustreljenih vojakov.

V maju leta 1918 je bilo po prekem sodu v Judenburgu ustreljenih 6 vojakov blvskega 17. p. p.

Zemelski ostanki ustreljenih žrtv so pokopani v Judenburgu.

Za upori v čeških polkih je sledil upor v slovenskih polkih in batalionih. Nemško in madžarsko voaštvo pa je ostalo trdo in neomaeno v globoki zavesti, da se mora-jo strahote nadaljevati, ker gre za koristi nemstva in madžarstva — proti koristim Slovanov.

V dušah slovenskih vojakov je zaža-rela iskra odpora proti duhu, s katerim je bilo prenasčeno stremenje nadaljevati vojno do naskrajnejših sil, proti duhu gr-manskega in madžarskega nastla. Duša našega preprostega kmetkeza sina je za-stulila, da le prevarana in da krvavi le za tuje koristi. Zavestno in podzvestno je šlo skozi srca slovenskih vojakov prepri-čanje, da Avstrija ni naš pravi dom, da le ona naša zatiralica, ki ni vredna lubezni naših src, udanosti naših duš in zvestobe v njej delanjih.

V mislih naših vojakov je dozorela volja in hotenje po naredni svobodi, po lastni državi in individualnosti.

Temu svojemu notranjemu razpolo-ženju so slovenski vojniki dali viden izraz z uporom 17. p. p. v Judenburgu. Ta upor je v slovenskem narodu še globlje zabilal vero v Avstrijo in le ustvaril in utrdil tla, na katerih le mogoč dozoreti razpad mo-naršije in na katerih je vzcvetela svoboda in jugoslovenska država.

V Judenburgu ustreljeni slovenski vo-jaki so se zrušili kot žrtve na žrtveniku za našo svobodo; padli so za večno stalne idele prave kulture, izkvarjavali so v boju svobode z nasiljem.

K tem mučeniškim svobode hito ob-petletnici naše misli!

Njih spomin ne more narod lenše pra-slaviti in svoje globoke hvaležnosti ne iz-razitiše prkarati kakor da povzroči pre-voz njih zemeljskih ostankov iz mrle tu-tiline v domačo grudo, da jim tu postavi do-stolen spomenik in da leto za letom roma na njih grobove iskati bodrila v težkem bo-ju za narodovo srečo in blagohit.

Inicijativa za to misel je izšla iz vrst bivših vojakov 17. p. p. ki so za izvršitev omenjenega namena ustanovili izvrševalni odbor.

Dnevi prevoza in pokopa judenburških žrtv morajo biti veličastno počestitve spomina naših najboljših sinov in veličas-ten izraz sreče naših src. da živimo v svobodni lastni državi; ti dnevi morajo biti praznik svečane obnove priroke, da hoče-mo za ohranitev in noglboitev te svobode dati vse najboljšie sile svojega razuma in svojih rok.

Prevoz in pokop judenburških žrtv je treba dati veličasten zunanji s'la; tega čina piete in te manifestacije za nšo svobodo se mora udeležiti ves narod po svojih najboljših zastopnikih. Radi tega se podpisani odbor obrača na vse politične stranke, na vsa naša najvažnejša kulturna zastopstva in telovadne organizacije za sodelovanje, pokroviteljstvo, predstavnika civilne in vojaške oblasti, g. pokr. namestnik in g. divizijski dravske divizijske oblasti. G. namestnik je prevzel pokroviteljstvo.

Istočasno s prevozom in pokopom se ima izvršiti odkritje velikega nagrobnega spomenika in sicer namenjenega vsem, ki so se zgrudili in umrli v odporu proti na-silju za nšo svobodo, kot vidno znamenje našega snženstva in vstajenja.

Odbor si dovoljuje izraziti prošnjo, da bi omenene institucije blagovolile izraziti svoje soglasje in s stavljenim predlogom in da bi označile osebe svojih predstavni-kov, katerim bi si podpisani odbor dovolil predložiti v podpisne oklice na narod in katere bi tvorile predlagani širši odbor. Čigar željam bi podpisani izvrševalni odbor pod-delil svoje delo.

Odbor za prenos 1. 1918 vsled smrti v Judenburgu ne prekem sodu ustreljenih vojakov blvskega 17. p. p.

Sokolstvo.

— Sokol I. in društvo za zvezdno skitneta članski sestneki, ki se vrši v soboto 3. t. m. ob 21. uri na Taboru. Na dnevnem redu so aktualna poročila o-borov.

— Sokol v Šteti priredi 3. marca t. l. ob 21. v restavraciji pri Valjavu (Pei-nlehaus) člansko čajanko z narazličnim družabnim sporedom. — Vstop prost. Do-voljen je le članstvo in po n'em vpeljanim gostom. — Braje in sestre, katerim niso bila dostavljena vabila, so najpriproneže dobrodošli. — Zdravo! — Veselični od-sek.

— Sokol Moste priredi v srboto dne 3. t. m. v društvenih prostorih družabni ve-čer s sledečim sporedom: Komični prizori, godba, petje, ples in šaliva pošta. K množo-brojni udeležbi vabi odbor.

Turistika in sport.

— Klub kolosarjev in motociklistov »Sokol« v Ljubljani vrši na VI. redni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo dne 11. marca t. l. ob 9. uri popoldne v restavraciji Narodnega doma v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. ta'nikaz. blagotinita. 4. preglednikov. 5. kmhovega gospodstva. 6. volitev odbora. pregledni-kov. rediteljev. 7. slučajnosti. V slučaju neskladnosti se vrši občni zbor v smislu § 22 klubovih pravil 1 urno pozneje, kateri je ob vsakem številu članov sklepčen. Samostalni predlozi se morajo 8 dni pred občnim zborom pisмено prilažiti podpredsedniku kluba g. Rodo Paternoster, Rim-ska cesta št. 2. Poročile prilaženi predlo-zi se ne bodo razočevali. Odbor.

NAJNOVEJŠA POROČILA. Mussolini o italijanski zunanji politiki.

INDIREKTNI VZROK ZA ODGODITEV IZ-PRAZNITVE SUŠAKA. — ZA POVZDIGO TRSTA.

— Rim, 1. marca. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je predsednik Mussolini imel daljši ekspozé o zunanjeplatični situ-aciji. Mussolini je navajal, da Italija stremi za gospodarsko konsolidacijo Srednje Ev-rope, kar dokazuje podpora Italije Avstriji. Glede Francije je poudarjal, da je Italija so-lidarna s Francijo, toda Italija nikakor ne more sklepati kake aliance, ki bi bila kvarna italijanskim gospodarskim interesom. Kratko je omenjal orientsko vprašanje.

Koncem svojega govora je razmotril sporazum z Jugoslavijo, navajaloč po vrsti odredbe vlade povodom izpraznitve zasode-nih pokrajin. Omenil je incident, ki se je te dni prigodil v Zadru, kjer so mornarji ne-kega jugoslovenskega broda zasramovali Italijane. Incident se je za Italijo povoljno rešil, ker je jugoslovenski konzul v Zadru dal primerno zadoščenje.

O konferenci glede Južne železnice je kratko dejal, da ta zelo povoljno poteka.

— Rim, 2. marca. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je Mussolini navajal tudi načrt gospodarsko - trgovske povzditve osvobolenega mesta Trsta. Italija stremi z vsemi sosednimi državami, ki so bile nekda-j v tesnih stikih s Trstom, skleniti trgovinske pogodbe, da zasigurojo Trstu nekdanje bla-gostanje in procvit. Rimska vlada sklene v kratkem z Avstrijo definitivno trgovinsko pogodbo. Obe delegaciji se aprila meseca sestaneta v Rimu. Tudi z Jugoslavijo so privarjavla načrt definitivne trgovinske po-godbe.

Angora sprejela načrt mirovne pogodbe.

— London, 1. marca. (Izvir.) Reuter-jev urad javlja iz Carigrada: Turška na-rodna skupščina v Angori je vzela na zna-nje poročilo vlade o načrtu mirovne pogod-be, predložene lausanski konferenci. Izmet paša je obširno polajnil skupščini stališče vlade.

— Pariz, 1. marca. (Izvir.) Havas re-producirala poročilo turških listov, ki vele, da je angorska skupščina sprejela vladno izjavo o načrtu mirovne konference. Več govornikov je v skupščini načrt ostro kri-tiziralo.

— Pariz, 1. marca. (Izvir.) »Petit Pa-risten« javlja iz Angore, sta imela na vče-rajšnji seji narodne skupščine daljše govo-re Mustafa Kemal paša in Izmet paša. — Skupščina je sprejela predlog Izmet paše, no katerem se Turčija odreka Karagaču v Trakiji in predlag da se za leto dni odloži moskopsko vprašanje. Inančna in gospodar-sa vprašanja pa za 6 mesecev.

— Carigrad, 1. marca. (Havas). Dobro informirani parlamentarni krogi so prepri-čani, da je zavezanški načrt mirovne po-godbe nesprejemljiv. Zahtevajo, naj se vr-še pogajanja glede novega načrta, ki bi odgovarjal političnim in gospodarskim in-terесom bolj kakor sedanji. (?)

Borzna poročila.

— Zagreb, 2. marca. (Izv.) Zaključek borze ob 13. Devize: Pariz 5.90-6.025, Curih 18.55-18.75, London 466.—472.—, Berlin 42.—44.—, Dunaj 14.—14.175, Praga 295.—299.—, Trst 474.—481.—, Newyork 98.75-99.75 (Kabl). Budimpešta 3.35-3.40, Varšava 23.—25.50, Brusel 525.—, Valute: dolar 97.—98.—, ital. lira 465.—470.—.

— Zagreb, 2. marca. (Izvir.) Po pore-čilih iz Curiha je snoči dinar na curiški borzi nočral 5.30, doč m onolno 5.12.

— Curih, 2. marca. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 5.325, Berlin 0.0234, Amsterdam 211.—, Newyork 5.3325, Lon-don 25.08, Pariz 32.34, Milan 25.62, Praga 15.80, Budimpešta 0.1775, Bukarešta 2.50, Varšava 0.0125, Dunaj 0.00747/., avstr. žig. krone 0.0075, Sofia 3.10.

— Trst, 1. marca. Zagreb 20.80, Berlin 0.0925, Praga 62.—, Pariz 127.—, London 98.—, Newyork 20.77, Curih 391.—.

Razne stvari.

• Morala v Rusiji. Ljudski komisar pravosodja je predložil vladi načrt zaka-ona, ki ima namen boriti se z otroško pre-stopnostjo. Lansko leto je bilo v republiki (Prez Ukra'ine) 36 tisoč procesov proti nedoletnim zločincem, od njih 60% radi tatvine, 25% radi ropu in 15% radi uboja. Starost nedoletnih zločincev se giblje v te-le proporciji: 20% od 8-12 let, 35% od 12-15 let in 45% od 15-18. let.

• Nov aspeh v medicini. Bakteriolo-ga Rokfelerovega inštituta eksperimenta-lne medicine dr. Heitls in dr. Olicki sta našla mikrob influence. Mikrob je viden pod mikroskopom, ki poveča najmanj 1000 krat. Naiti ga je pa mogoče samo v slu-čaju nalezljive influence in tekom prvih 36 ur boleznii in sicer v nosu in grlu bo-lnika. Način kako preprečiti bolezen, se ni dognal, vendar pa ameriški zdravniki upajo, da se jim tudi to kmalu posreči.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSILSKER.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

All poznato
Fellerjev Elza-Fluid?
 Ako ne — zakaj se z njim ne spoznate?
 Ako ja — zakaj ga ne upeljete v vaši poslovni? Vi vendar želite, da pomnožite število vaših odjemalcev! Prilike zato in dober zaslužek nudijo vam
FELLERJEVI ELZA - PREPARATI!

Fellerjev Elzafluid, močnejši in boljši kakor francosko žganje; Elza Lilijsko-mlečno mleko, (najfinjša mleko lepota); Elza-pomada za lepoto obraza, Elza-pomada za rast las, Elza-kolonski voda, Elza-voda za usta, Elza-lilijno mleko, Elza-šamanski miris za sobo, Elza-turistovski obliž (obliž za kurja očesa) Elza-mentolni črtniki itd.
 Goto in popuste za predprodajalce poprašati pri: **EUGEN V. FELLER**, Ikarinar, Stubica Donja, Elzarg št. 238, Hrvatsko.
 Sedanja cena za Elzafluid na predprodajalce: Bruto 5 kg : 24 dvojnatih in 4 spec. steklen. 195 Din. Bruto 10 kg : 48 dvojnatih in 8 spec. steklen. 374 Din. Na gornje cene se računa za sedaj 5 % doplatka.

Sprejme se vajenec
 V TRGOVINO Z USNJEJ IN CEVLJI. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2054

Costilno in mesarijo
 na prometnem kraju SE VZA. ME V NAJEM. — Naslov pove uprava lista. 2121

Proda se kredenca,
 pripravna tudi za gostilno iz hrastovega lesa in EN PSICEK VOLČJE PASME, dva meseca star. — Poizve se: Rožna ulica 15. 2079

Izkušenege obratovodjo
 za vodo visoke napetosti in transformatorske postaje ISČE Elektrarna FALA, Maribor. 2119

Sobo,
 prazno ali opremljeno, ISČE TRGOVEC za nekaj ur čez den. — Ponudbe pod »Trgovca/2166« na upravo »Slov. Naroda«. 2166

Nov štedilnik
 znamke »Geba« z dvema kuhalnima odprtinama in napravo za segrevanje vode SE POCENI PRODA. — Marija BURGER, Zgornja Šiška 40. 2162

Višji upokojeni državni uradnik ali častnik SE ISČE za zastopstvo graščine
 v Ljubljani. — Ponudbe pod zastopstvo/2064 na upravo »Slovenskega Naroda«. 2064

Lokomobila.
 KUPIM LOKOMOBIL 35 konjskih sil v uporabnem stanju. Ponudbe pod »Nujno« na An. zavod Drago Beseljak in drug. Ljubljana, Sodna ulica 5. 2048

Za mlinarje!
 Imam v zalogi več sto malo obrabljenih korčkov (peharjev) za nosila, široke 11 x 11 cm. Jože KRALJ, mlinar in stavbinski mizar v Trzinu. 2106

Parni kotel,
 stoječ, 7 Atm., 8 m² kurilne ploskve, v prav dobrem stanju, je UGODNO NA PRODAJ. — Poizve daje Karel Zalokar, Maribor, Tattenbachova 25. 2091

Stavbna parcela
 tik glavnega kolodvora na najprometnejši ulici, z že oddeljenim stavbnim načrtom za vilo in skladišče SE CENO PRODA. — Več se izve v upravi »Slov. Naroda«. 2104

Traži se kompanjon
 za jednu stolarsku industriju v Beogradu. Ista je instalirana se velikom zgradom i mašinertima, vrlo dobro raspoložena, TRAZI RADI PROSIRENJA POSLA KOMPANJONA OD 200-400 hiljada Din. — Ozbilni reflektanti neka se obrati Bira »REKLAMA« Kn. Mihajlova ul. 11, tel. 26-39, Beograd. 2104

MODNI SALON MARIJA GÖTZL

Ljubljana, Židovska ulica 8 in 7.
 Pravkar došli
 najnovejši pariški modeli
POSEBNOST
 v promenadnih, svilenih in večernih klobukih.
 Popravila se sprejemajo.

Zamenjam gnoj za seno.
 Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2206

Sprejme se izurjena likarica.
 Naslov pove uprava lista. 2193

Službo išče mlad, izobražen 19letni moški
 kot SLUGA ali kaj slinčega. — Ponudbe pod »Pošten/2182« na upravo »Slov. Naroda«. 2182

Prepisovanja
 NA PISALNI STROJ SE SPREJMAJO. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2189

Odda se soba
 Z DVEJMA POSTELJAMA ZA TAKOJ. — Ponudbe pod K. L/2185 na upravo »Slov. Naroda«. 2185

Soho (Absteigquartier) TRAZE
 2 trgovca iz Zagreba u centru grada; može biti i bez pokućstva. — Pismene ponude slati: Kralj. hotel »Slon«. 2154

Trgovina
 prostori v industriji, kraju 1 minuto od žel. postaje, blizu Celje, se da v najem. Več S. Kvartič, Celje, Za Kresijo 16. 2222

Proda se
 skoraj nova obleka od 18 let starega dijaka, in nov povrhuik za srednje postavo. Stanjo Vrazov trg 4-1, na desno, vrata 91. 2225

Absolvent
 finančne in sadlarske šole v Mariboru ZELI VSTOPITI V SLUŽBO KOT OSKRBNIK. Vnaprej že zagotavlja, da bo marljivo in vestno izpolnjeval vse dane dolžnosti. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2120

Proda se
 pred desetimi leti zidana TRINADSTROPNA, MODERNA HISA z lepimi svetlimi stanovanji in kletmi ter dvoriščem v Spodnji Šiški. Ponudbe pod Lepa lega, Din 325.000 na: Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ul. 5. 2049

DVE INTELIGENTNI praktikanthinji se sprejemata
 za novo ustanovljeno TRGOVINO CEVLJEV v palači Ljubljanske kreditne banke. — Osebnostno predstaviti v ponedeljek od 8. do 10. ure jutraj. 2202

Seno, slamo
 IN DRUGE DEZELNE PRIDELKE (seno 900 K, slama 600 K), franko vsaka postaja v Sloveniji, dobavlja domača tvrdka PUKL IN VERCE. 1965 trgovina z dež. pridelki, ŠOSTANI.

Uprava državnog vinograda „Vukanovec“ u Čakovcu (Medjimurje).
 U državnom vinogradu u Vukanovcu imade na predelu 250 hekt. vina berbe 1922, 497 lit. rakije droždjenke i 256 litara rakije tropice. Vno je dobre ljutomerske kvalitete, strogo sortirano po vrstila 15. novembra. Tovarenje pakladno Središče oh. Dravl. Poljanje upute kod uprave u Čakovcu (Gradjansko povjereništvo za Medjimurje). 2223

Slamo
 pšenično in seno sveže v vsaki množini, prečano v balah, oddaja takoj in nakulantneje **Mavro Althelm** veletrgovina Nova Bukovica pri Slatini, Slavonija

Slikara napisa
 pove samostalnog, brzo, koji je vješt na staklo kao i druge reklamne slikarije, PRIMAM. — Osim plaće po dogovoru dajem i postotke. — Ponudbe: Fr. TOMASIĆ, dekor. slikar, Zagreb, Prilaz 44/II. 2188

Vajenec se sprejme
 pri Frane Ambrož, sobni slikar, Ljubljana, Rimska cesta št. 11. 1891

PRODAJ več dobro ohranjenih štedilnikov in sobnih vrat.
 Poizve se: Ljubljana, Tobačna ulica 5/I. 2102

Vrtnar išče stanovanje
 ALI MESTO HISNIKA, ki bi oskrboval vrt. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 2207

Naprodaj srnjak in srna
 (krotka, stara devet mesecev). — Poizve se v trgovini Alojzij Zorman, Stari trg 32. 2208

Dva bančna uradnika
 ISČETA MESEČNO SOBO. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2209

Baraka
 SE PRODA v soboto dne 3. t. m. ob desetih dopoldne dražbenim potom na PRULAH, SREDINA. 2161

Mehlovano sobo,
 po možnosti s posebnim vhomom. ISČE SAMOSTOJEN GOSPOD. — Ponudbe pod »Štabilno/2190« na upravo »Slovenskega Naroda«. 2190

Sobna oprava se prodaja
 (TUDI POSAMEZNO). — Josip KOSARZ, belgijska vojašnica, objekt IV/II, Metelkova ulica št. 2. 2192

Mehlovano sobico
 S POSEBNIM VHDOM SE ISČE ZA TAKOJ. — Ponudbe pod »Snažno/2183« na upravo »Slovenskega Naroda«. 2183

Službo želita premeniti
 DVE GOSPODIČNI, ki sta izveščani v odvetniški pisarni. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2184

Odputujem prihodnjo sredo na
 DUNAJ, LEIPZIG, MÜNCHEN IN BERLIN ter prevzamam eventualna naročila. — Ponudbe pod »Berlin/2179« na upravo »Slovenskega Naroda«. 2179

Čisto mehlovano sobo
 z električno razsvetljavo ISČE z 10. marcem t. l. SOLIDEN BANONI URAĐNIK. — Ponudbe pod »10. marec/2194« na upravo »Slovenskega Naroda«. 2194

Naznanilo.
 Kdor ima kak dežnik v posredu, naj se zgasi pri FRANC BRATOVIČU na Starem trgu 20 od 2. do 15. t. m. od 1. do 5. ure popoldne. 2180

Išče se stanovanje,
 obstoječe iz dveh ali treh sob in kuhinje ZA TAKOJ ali POZNEJE. Najemnika postranska stvar. Plača se tudi za leto naprej. — Ponudbe: Rožna ulica št. 41 (Vilkensova za N. B.). 2205

Slikara napisa
 pove samostalnog, brzo, koji je vješt na staklo kao i druge reklamne slikarije, PRIMAM. — Osim plaće po dogovoru dajem i postotke. — Ponudbe: Fr. TOMASIĆ, dekor. slikar, Zagreb, Prilaz 44/II. 2188

Slikara napisa
 pove samostalnog, brzo, koji je vješt na staklo kao i druge reklamne slikarije, PRIMAM. — Osim plaće po dogovoru dajem i postotke. — Ponudbe: Fr. TOMASIĆ, dekor. slikar, Zagreb, Prilaz 44/II. 2188

Sprejme se učenec
 za trgovino mešanega blaga. — Ivan Ušeničnik, Studenice pri Poljčanah. 2176

Sprejme se služkinja
 ki se razume pri kuhinji. Plača dobra. Poizve se v trgovini na Karlovski cesti št. 4. 2226

Poučujem Italijanščino.
 Praktična in brza metoda v 25-40 lekcijah do glasnega znanja. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2215

Sobo išče
 1 samec in mlado poročen par v sredini mesta. Ponudbe pod B. U. G. 2220 na upravo Slov. Naroda. 2220

Knjigovodja
 išče službe za popoldne. Ponudbe pod »Čehoslovak 2221« na upravo Sloven. Naroda. 2221

Trgovski pomočnik
 več v manufakturi, špeceriji in usnji, želi službo premeniti. Isto imam večjele do potovanja. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2212

Sprejme se prodajalka
 V TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem. Posebno zmožnost pri manufakturi. — Prednost imajo z dežele. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2172

Spedicija
Ludovik Ševar vd.
 Rakek sprejme Spedicijskega praktikanca ali uradnika. Ponudbe z referencami na gornji naslov. 2219

Perfektna slovenska stenografinja
 in strojepiska z daljšo prakso želi zamenjati mesto. Nastop 1. aprila. Event. tudi prej. Ponudbe na upravo Sloven. Naroda pod »Stenografinja 2216«. 2216

I. Portland cement
 dobavlja »Gradiva«, trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva ulica št. 3. Brzjavci: Gradivo. Telefon št. 555. 1402

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Delniška družba
 išče za Zagreb korespondentinjo z dobro prakso in popolnim poznavanjem nemške stenografije ter samostalnega hrvatskega in nemškega dopisovanja. Ponudbe pod »Izvrstna sila 1981« na upravo Slov. Naroda. 1981

Mesto išče stavebenik,
 zmožen vseh visokih stavb, železnih, betonskih, elektrarn, vodnih zgradb, mostov; popolnoma samostojno nastopiti lahko takoj. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Stavebenik/2160«. 2160

Švila, čipke
modni nakit!

A. Šinković nasl. K. Soss
 LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Išče se stanovanje
 s 3-4 sobami ter kuhinjo, najraje v kaki vili ali pa SE VZA. ME V NAJEM MAJHNA VI. LA. — Ponudbe pod »F. G./2159« na upravo »Slov. Naroda«. 2159

Vodja za bager
 SE ISČE. — V tej stroki popolnoma izveščani reflektanti z dobrimi spričevanji naj pošljejo ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »BAGER/2174«. 2174

Seno, slamo,
 najboljšo, čisto, zdravo v balah prečano PO NAJNIZJI CENI, kakor tudi OVES in KORUZO razpošilja dnevno na vsako postajo v Sloveniji
FRANC KAMBIČ, ZAGREB,
 Tkalčičeva ulica 71 B. 2133

Na stanovanje
 SE SPREJMETA TAKOJ DVA PRIPROSTA GOSPODA. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2176

5 TONSKI »BISSING« tovorni auto
 z železnimi obroči in v zelo dobrem stanju se pod zelo ugodnimi pogoji TAKOJ PRODA. Anton PETRIČ, lesni trgovec, Kandija-Novo mesto. 2178

Kdo potrebuje delavce?
 Biro rada d-zavne kom. ljubljanski odesk, predlaga STROKOVNAJE VSEH STROK. INŽENJERJE, TEHNIKE, AGRONOME, KNJIGOVODJE, UPRAVITELJE POSESTEV, UČITELJE RAZNIH JEZIKOV IN GLASBE, SOFERJE itd. ter NAVADNE DELAVCE. — Ljubljana, hotel »SOCA« 14. — Sef odeska: Dr. E. Borisov-Morozov. 2195

Praktikant
 za vsa pisarniška dela, zmožen slovenščine, srbohrvaščine in nemščine v govoru in pisavi, se sprejme v večjem podjetju. Pismene ponudbe pod »Praktikant 2500« na upravo Slov. Naroda. 2500

Za jugoslovanski patent št. 405
 od 15. januarja 1913 na »Postupak za elektrosmotično preradjivanje suspenzija« se iščejo kupci ali licenčniki. Ponudbe na Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Bleiweisova c. 5. 2213

TURINSKI FIAT 501
 specialni športni voz, skoro nov, malo vožen, 3 in 4 sedežen, svetlosiv, novo lakiran, za vsako porabo se ceno prodaja Engelhart, Eggenberg b (Graz, Österreich), Annaweg 4.

Na Ledini, Komenskega ulica, v mestnošolskem posloju:
Večerni tečaj
 za ponovitev ter višjo izobrazbo — konverzациjo — korespondenco v srbohrvaščini, francoščini, italijanščini. Vpisovanje pri šolskem slugi in ob 7. zvečer pred poukom.

Zamenja se za hišo v Ljubljani
 ali proda za izsekane gozd prvovrstne kvalitete, na ravnini ob cesti, obstoječ iz hrastov, brestov in deloma smrek. Naslov v upr. Slov. Naroda. 2168

Potnika
 išče velika italijanska lesna importna tvrdka, da mu izroči nakup in prevzemanje lesa. — Zahteva se strokovna izobrazba, znanje italijanščine in prvostvorne reference. Piše naj se na Fratelli Chiron Cassella postale 368, Roma Italia. 2210

Potnika
 išče velika italijanska lesna importna tvrdka, da mu izroči nakup in prevzemanje lesa. — Zahteva se strokovna izobrazba, znanje italijanščine in prvostvorne reference. Piše naj se na Fratelli Chiron Cassella postale 368, Roma Italia. 2210

Potnika
 išče velika italijanska lesna importna tvrdka, da mu izroči nakup in prevzemanje lesa. — Zahteva se strokovna izobrazba, znanje italijanščine in prvostvorne reference. Piše naj se na Fratelli Chiron Cassella postale 368, Roma Italia. 2210

Potnika
 išče velika italijanska lesna importna tvrdka, da mu izroči nakup in prevzemanje lesa. — Zahteva se strokovna izobrazba, znanje italijanščine in prvostvorne reference. Piše naj se na Fratelli Chiron Cassella postale 368, Roma Italia. 2210

Potnika
 išče velika italijanska lesna importna tvrdka, da mu izroči nakup in prevzemanje lesa. — Zahteva se strokovna izobrazba, znanje italijanščine in prvostvorne reference. Piše naj se na Fratelli Chiron Cassella postale 368, Roma Italia. 2210